

**Спільна Заява
учасників Шостого саміту Міжнародної Кримської платформи**

23 вересня 2026 року, м. Нью-Йорк

Ми, глави держав і урядів та представники держав і міжнародних організацій, які беруть участь у Шостому саміті Міжнародної Кримської платформи,

посилаючись на принципи, закріплені в Статуті Організації Об'єднаних Націй та відповідних резолюціях Генеральної Асамблеї ООН щодо територіальної цілісності України, агресії Російської Федерації проти України, ситуації з правами людини на тимчасово окупованих територіях України та мілітаризації Автономної Республіки Крим і міста Севастополя, і керуючись зокрема нормами та принципами міжнародного права, у тому числі міжнародного гуманітарного права,

підтверджуючи нашу непохитну відданість всебічній підтримці незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаних кордонів, включаючи її територіальне море,

підтверджуючи політику невизнання спроби незаконної анексії Російською Федерацією Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, Донецької, Херсонської, Луганської та Запорізької областей України, та наголошуючи, що жодне територіальне надбання внаслідок погрози чи застосування сили не буде визнано законним,

визнаючи, що тимчасова окупація Криму та інших частин території України становить грубе порушення Статуту ООН і серйозний виклик регіональній та глобальній безпеці,

наголошуючи, що припинення збройної агресії Російської Федерації проти України вкрай необхідно для відновлення територіальної цілісності та суверенітету України в межах її міжнародно визнаних кордонів, включаючи її територіальне море, а також для досягнення всеосяжного, справедливого і сталого миру для України,

рішуче засуджуємо триваючу агресивну війну Російської Федерації проти України, яка розпочалася з окупації та спроби незаконної анексії Автономної Республіки Крим і міста Севастополя у 2014 році, та переросла у повномасштабне військове вторгнення у 2022 році та тимчасову окупацію інших частин території України та спробу їхньої незаконної анексії;

підтверджуємо, що Автономна Республіка Крим, місто Севастополь та інші частини території України, тимчасово окуповані Російською Федерацією, були і залишаються невід'ємними частинами суверенної території України, а їхня тимчасова окупація не створює жодних правових підстав для зміни їхнього статусу;

підкреслюємо, що будь-які незаконні «вибори», проведені Російською Федерацією на тимчасово окупованих територіях України, не можуть змінити їхній статус за міжнародним правом;

наголошуємо, що обмеження та посягання на свободу судноплавства в Чорному та Азовському морях, разом із мілітаризацією Російською Федерацією Кримського півострова та його використання як військової бази для здійснення повномасштабного військового вторгнення в Україну, становлять загрозу регіональній і глобальній безпеці та підривають міжнародну торгівлю, енергетичну та продовольчу безпеку;

висловлюємо переконання, що звільнення Автономної Республіки Крим та міста Севастополя є невід'ємною складовою відновлення територіальної цілісності України та необхідною

передумовою для відновлення всеосяжного, справедливого і сталого миру та зміцнення міжнародної безпеки;

засуджуємо зафіксовані міжнародними моніторинговими механізмами порушення російською владою норм міжнародного гуманітарного права та прав людини на тимчасово окупованих територіях України, зокрема незаконні затримання, тортури, насильницькі зникнення, політично вмотивовані переслідування, дискримінацію та обмеження фундаментальних свобод;

засуджуємо організовану Російською Федерацією депортацію та примусове переміщення, незаконне усиновлення, русифікацію, індоктринацію та мілітаризацію українських дітей, про що широко повідомляють міжнародні моніторингові організації, і наголошуємо на необхідності їхнього безпечного, безумовного та якомога швидкого повернення в Україну;

підтверджуємо нагальну потребу захисту прав українців, кримськотатарського народу та інших корінних народів України, а також збереження їхньої культурної, мовної, релігійної та історичної спадщини на тлі повідомлень про цілеспрямовану дискримінаційну політику Російської Федерації на тимчасово окупованих територіях України, спрямовану на їхню асиміляцію;

засуджуємо будь-яку спробу примусової зміни демографічного складу населення на території України, тимчасово окупованій Російською Федерацією;

засуджуємо привласнення Російською Федерацією культурних цінностей, знищення культурної спадщини, експлуатацію природних ресурсів, деградацію довкілля, та використання тимчасово окупованих територій України для обходу міжнародних санкцій і ведення незаконної економічної діяльності;

наголошуємо на необхідності забезпечення повної відповідальності за будь-які воєнні злочини та інші тяжкі міжнародні злочини, скоєні у зв'язку з агресивною війною Росії проти України. З цієї метою ми підтримуємо діяльність міжнародних судових та інших відповідних механізмів, зокрема Міжнародного кримінального суду, Європейського суду з прав людини та інших інституцій, задля забезпечення відповідальності за міжнародні злочини та порушення міжнародного права, а також заохочуємо подальші сталі зусилля в рамках Ради Європи, спрямовані на сприяння операційній діяльності Спеціального трибуналу щодо злочину агресії проти України та Міжнародної комісії з розгляду претензій для України;

підтримуємо міжнародні зусилля, спрямовані на забезпечення доступу до фінансових ресурсів для підтримки та відбудови України, а також для компенсації збитків, завданих збройною агресією Російської Федерації;

підтверджуємо важливу роль Міжнародної Кримської платформи як механізму координації міжнародних зусиль, спрямованих на звільнення та реінтеграцію тимчасово окупованих територій України, захист прав людини, збереження культурної спадщини та забезпечення міжнародної відповідальності;

наголошуємо на важливості подальшого зміцнення міжнародної солідарності з Україною та посилення скоординованих міжнародних зусиль у межах Міжнародної Кримської платформи.

Ми закликаємо міжнародну спільноту вжити рішучих, скоординованих і послідовних дій, зокрема для:

- заклику Росії до припинення тимчасової окупації та незаконної анексії території України згідно з відповідними резолюціями Генеральної Асамблеї ООН;

- посилити міжнародні санкції проти Російської Федерації, зокрема проти фізичних, юридичних осіб та секторів причетних до ведення збройної агресії проти України, незаконної окупації частини території України, експлуатації так званого «тіньового флоту» або обходу санкцій, а також посилити міжнародну координацію для запобігання обходу санкцій;
- забезпечити відповідно до міжнародного гуманітарного права захист цивільного населення на тимчасово окупованій території України, припинення будь-яких репресій проти її мешканців та доступ міжнародного моніторингу на цю територію;
- активізувати міжнародні зусилля задля звільнення всіх цивільних осіб і політичних в'язнів, незаконно затриманих і утримуваних Російською Федерацією у зв'язку з її збройною агресією проти України, та забезпечити надання їм належної гуманітарної допомоги, медичного догляду й захисту;
- активізувати міжнародні зусилля задля забезпечення безпечного та безумовного повернення в Україну українських дітей, незаконно депортованих або примусово переміщених Російською Федерацією;
- інтенсифікувати міжнародні зусилля, спрямовані на протидію політиці Росії щодо примусової асиміляції, індоктринації та зміни української ідентичності дітей і молоді на тимчасово окупованій території України, а також системної мілітаризації освітнього процесу;
- продовжити документування ймовірних порушень міжнародного права, вчинених Російською Федерацією, з метою створення доказової бази, необхідної для притягнення винних до відповідальності та відновлення справедливості;
- посилити захист культурної спадщини України, підтримати цивільне населення України, яке постраждало від збройної агресії Російської Федерації, і зміцнити міжнародну солідарність з Україною;
- сприяти підтримці Глобальної коаліції українських студій, невіддільною складовою якої є кримськотатарські студії, з метою посилення присутності українських студій у глобальній академічній спільноті та просування міжнародних досліджень щодо України, зокрема Криму;
- розширювати обмін досвідом для розробки спільних механізмів протидії будь-якому іноземному втручання та маніпулюванню інформацією, що застосовується Російською Федерацією як складова її збройної агресії проти України, тимчасової окупації та спроби незаконної анексії частини території України, а також поширювати найкращі практики подолання наслідків окупації;
- докласти всіх зусиль для припинення тимчасової окупації частини території України, відновлення її територіальної цілісності в межах її міжнародно визнаних кордонів, включаючи її територіальне море, та зміцнення міжнародного правопорядку.

Ми вимагаємо, щоб Російська Федерація негайно припинила збройну агресію проти України та вивела всі свої війська й окупаційні адміністрації з усіх тимчасово окупованих територій України відповідно до міжнародного права.

Ми закликаємо держави та міжнародні організації приєднатися до Міжнародної Кримської платформи та брати участь у її діяльності, а партнерів — розширити свою участь у Платформі, сприяти досягненню її цілей і завдань та спільно посилювати міжнародний тиск на Російську

Федерацію з метою відновлення територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаних кордонів, включаючи її територіальне море.

Ми підтверджуємо нашу готовність і надалі надавати Україні політичну, дипломатичну, економічну, гуманітарну та іншу підтримку, а також сприяти відновленню всеосяжного, справедливого і сталого миру для України відповідно до міжнародного права, зокрема принципів Статуту Організації Об'єднаних Націй.

Ми підтверджуємо нашу колективну рішучість діяти скоординовано, послідовно та спільно, щоб забезпечити притягнення Російської Федерації до відповідальності за її міжнародно протиправні діяння, для захисту міжнародного правопорядку і підтримки поваги до системи міжнародних відносин, заснованої на міжнародному праві, відповідно до цілей і принципів Статуту Організації Об'єднаних Націй.

Ми переконані, що звільнення всіх тимчасово окупованих територій України, включно з Автономною Республікою Крим та містом Севастополем, а також відновлення територіальної цілісності та суверенітету України в межах її міжнародно визнаних кордонів, включаючи її територіальне море, є вирішальними кроками для відновлення міжнародного миру і безпеки, зміцнення міжнародного правопорядку та забезпечення поваги до фундаментальних норм міжнародного права.